

Sztuka chińskiego haftu Su

13 stycznia 2022

Z ponad 3000-letnią historią hafciarstwa, haft Su (苏绣 ; sū xiù) znajduje się na szczycie czterech słynnych chińskich stylów tego rękodzieła, obok tych z Hunanu, Guangdongu i Sichuanu. Jest jednym z najbardziej znanych w Chinach.

Nazwa Su (苏) pochodzi od miejsca pochodzenia: Suzhou (苏州) w prowincji Jiangsu. Słynie on z barwnych przedstawień, w których są ukazane perspektywy krajobrazów, pawilony i wieże. Wszystko jest szczegółowe, takie same jak ich prawdziwe odpowiedniki. Wyraz twarzy, detale ptaków i kwiatów są realne.

Najwcześniejsze chińskie hafty, jakie znaleziono, pochodzą z czasów dynastii Zhou (1027-221 pne) i są pierwszymi, jakie kiedykolwiek istniały.

Jednak inne starożytne hafty odkryto również w Egipcie i północnej Europie. Nie jest więc jasne, z której części świata sztuka haftu faktycznie się wywodzi. Być może, że również pojawiała się w kilku częściach świata w tym samym czasie.

Z drugiej strony przyznaje się, że wynalazek jedwabnictwa zawdzięczamy Chińczykom, mistrzom sztuki hodowli kokonu bombyx i przędzenia jedwabiu.

Nic więc dziwnego, że starożytny chiński haft wykonywano z jedwabiu.

O dziwo, haft w Chinach był najpierw domeną mężczyzn, zanim ci ostatni powierzyli to zadanie delikatniejszym palcom kobiet.

Najstarszy zachowany haft znaleziony w rozległych Chinach pochodzi z grobowca w Mashan w prowincji Hubei, z okresu Zhanguo (V-III wiek p.n.e.). Według przekazów historycznych haft był stosowany jako ozdoba odzieży już w Okresie Wiosen i Jesieni, czyli 2000 lat temu.

Podczas Okresu Trzech Królestw (220-280), król Wu, Sun Quan, polecił siostrze swego ministra, Zhao Da, aby ręcznie wyhaftowała atlas wszystkich stanów, w tym pięciu gór, rzek, mórz, miast z uporządkowanymi planami.

Pod koniec panowania dynastii Qing (1644-1911) haft Su był szczególnie wykwinny.

Obecnie haft z Suzhou posiada 40 rodzajów ściegów zamiast tradycyjnych 18.

Nici jedwabne występują w 6000 różnych odcieniach. Artyści przywracają swym rękodziełom wizerunki malarstwa tradycyjnego, olejnego oraz gwaszu i kaligrafii. Nici do haftu, wykonane z jedwabiu, są cienkie jak włosy. Haftowanie wymaga dużej zręczności!

Haft Su w przeciwieństwie do pozostałych trzech szkół haftu chińskiego obejmuje dwa bardzo wyraźne okresy: przed i po dynastii Ming (1368-1644). Niewiele wiadomo o sztuce haftu Su przed dynastią Ming. Uważa się, że jest ona dość podobna do sztuki innych szkół hafciarskich.

Pod koniec panowania dynastii Ming haft Su był pod wpływem sztuki japońskiej i sztuki zachodniej, które ją radykalnie przekształciły. Wpływ Japonii nie jest zaskakujący, prowincja Jiangsu leży niedaleko od japońskich wybrzeży. Wpływy obce prawdopodobnie pojawiły się w wyniku intensyfikacji handlu między Chinami a resztą świata.

Najbardziej godne uwagi cechy haftu Su są następujące...

- Haft słynie z wyrafinowania, z wyraźnymi liniami, zawsze delikatnymi, eleganckimi i wysmakowanymi kompozycjami.

- Jego ciasny ścieg przypomina haft Shu pochodzący z prowincji Sichuan. Bardzo poszukiwane projekty są skrupulatnie wykonane przy użyciu cienkiej igły.

- Kolorystyka haftu wynika z połączenia nici o różnych

kolorach, aby uzyskać pożądaną odcień, tak jak malarz miesza różne kolory palety, aby uzyskać ten, którego szuka.

– Od połowy dynastii Qing (1644-1911) hafty stały się identyczne po prawej i lewej stronie, podobnie jak hafty Xiang z prowincji Hunan. Najwięksi mistrzowie haftu Su produkują wyroby dwustronne, których tył jest lustrzanym odbiciem przodu, technika wymagająca wielkich umiejętności.

Haft Su zyskał taką sławę w Chinach pod koniec dynastii Qing, że Suzhou otrzymało tytuł „Miasta Haftu”. Sztuka ta stała się ulubionym haftem na dworze Qing, zarówno w strojach urzędowych jak i w ozdobach ściennych.

Rzemieślnicy z Suzhou jako pierwsi zastosowali również złote i srebrne nici, co pozwoliło im na tworzenie haftów o jasnych wzorach, bardzo popularnych zwłaszcza na dworze.

Haft Su jest nadal bardzo doceniany i popularny. Dziś zdobi nie tylko ubrania i gobeliny, ale także wiele innych przedmiotów. Jego jakość została wielokrotnie doceniona na światowych wystawach.

Autorstwo: AnAnnaKang
Źródło: WolneMedia.net